

Raluca TULBURE

„Stafia” de la Bacău

Un telefon neașteptat primit de la Teatrul de animație din Bacău, o invitație lansată scurt, convingător și fără drept de apel m-a făcut să mă urc în tren și să pornesc spre orașul lui Bacovia. M-am bucurat, pentru că se întâmplă destul de rar, mai ales din motive ce nu țin de voința mea, să ajung la vreun spectacol prezentat pe teren propriu de o trupă de păpuși. Există câteva festivaluri anuale, importante, la Cluj-Napoca, Alba Iulia, Galați și București și periodic la Arad și Sibiu, ele fiind singurele ocazii când se poate face o evaluare, de multe ori subiectivă, a stării teatrelor de animație. La festivalurile mai sus-menționate, participă de regulă aceleași teatre, dintre cele mai active pe plan național, selecția lor fiind condiționată de calitate, dar și de numărul de persoane, de distanță, de lipsa mijloacelor proprii de transport sau pur și simplu de lipsa de interes a unor trupe față de un festival sau altul, de programul încărcat de deplasări în interiorul județului din care fac parte respectivele teatre.

Problemele teatrelor din provincie sunt uneori greu de imaginat. Sedii retrocedate, spații de joc improprii pentru spectacolul de animație, bugete minime, colective „decimate” din varii motive, administrație comună cu teatrele dramatice (nu peste tot), lipsa de înțelegere colegială, dar, în ciuda tuturor acestor „vicisitudini”, mai mult sau mai puțin democratice, există teatre de animație care înfruntă cu stoicism orice barieră și ies la liman.

La Bacău m-a impresionat în primul rând bucuria și entuziasmul gazdelor, dornice de a arăta că, în ciuda emoțiilor inerente unei premiere, a oboselii acumulate, se poate găsi timp de un pahar de vorbă. Gongul inaugural al stagiunii a fost dat de **Stafia familiei Canterville** după Oscar Wilde, regia fiind semnată de Marius Rogojinschi.

Scrisă în 1887, povestirea s-a bucurat de o mare popularitate, fiind ecranizată (în 1944, cu Charles Laughton, în rol principal), transpusă pe muzică (de compozitorul rus Aleksandr Knafel), adaptată pentru televiziune (1974, cu David Niven în rolul stafiei; 1986, cu Alisa Milano și Sir John Gielgud; 1996, cu Patrick Stewart). Versiunea lui Marius Rogojinschi are conotații contemporane (vezi costumele „povestitorilor”, ale păpușilor, muzica), deși acțiunea inițială se petrece în alt timp. Oscar Wilde satirizează cu finețe frivolitatea, snobismul, „fițele” înaltei societăți reprezentată de Hiram Otis, ambasadorul american care, călătorind în Anglia cu soția și cei trei copii, se stabilește într-un castel ce a aparținut familiei de Canterville, bântuit de o stafie. Copiilor nu le este teamă de stafie, pentru că, în general, în inocența lor, ei nu se sperie de nimeni și de nimic. Cei doi băieți gemeni sunt puși pe glume, pe șotii, sunt neastâmpărați, alintați și caută permanent nod în papură bieteii stafiei. Fata familiei Otis, Virginia, este singura care mai crede în povești, are grijă de stafie, îi arată ce înseamnă dragostea, înțelegerea, făcând-o nemuritoare, așa cum, de fapt, sunt poveștile, cu tot „atacul” informatic și al jocurilor pe calculator. „Stafia” de la Bacău este umană, deloc înfricoșătoare.

Marius Rogojnschi, actor de meserie, director al Teatrului „Vasilache“ din Botoșani, crescut printre păpușari, de la care a descoperit „iubirea și fericirea de a exista“, a gândit spectacolul în cheie parodică. I-a imprimat un ritm alert pe alocuri (alteori, secvențele „povestitorilor „ sunt prea lungi) a creat situații hazlii. Decorul conceput de Gelu Râșca este sugestiv, funcțional, păpușile sunt expresive, chiar haioase (gemenii), efectele scenice folosite cu măsură. Actorii Sorina Moian, Cristi Bratu, Alice Volbea, Andreea Sandu, Mihaela Murafu, Liliana Isbândă, Mihaela Popa s-au descurcat excelent într-un spectacol care-i solicită, dansând (foarte bun momentul cu „moroi“), cântând și mânuind, totul „live“ (se știe că multe spectacole de animație sunt integral sau parțial înregistrate pe bandă).

Am rămas cu nostalgia orașului, cu entuziasmul debordant al Andreei Sandu, directorul adjunct al teatrului de animație, cu amintirile depănate cu Elena Solomon, păpușăreasă cu state vechi și am plecat strângând în brațe „stafia“ în miniatură pe care am prinit-o la despărțire și care nu cred că mă va bântui pentru că este extrem de drăguță.

Teatrul municipal Bacovia/ Teatrul de animație Bacău – Stafia familiei Canterville de Oscar Wilde. Regia, adaptare text și ilustrația muzicală: Marius Rogojnschi. Asistent regie: Sorina Moian. Scenografie: Gelu Rașca. Cu: Sorina Moian, Cristi Bratu, Alice Volbea, Andreea Sandu, Mihaela Murafu, Liliana Isbândă, Mihaela Popa. Data premierei: 9 septembrie 2007.